

ABI-INFO

**YLIOPPILASKIRJOITUKSET
SYKSY 2023 – KEVÄT 2024**

MUURAMEN LUKIO

ABIN TÄRKEITÄ PÄIVÄMÄÄRIÄ

SYKSYN 2023 YO-KIRJOITUKSET

28.4.2023	Syksyllä 2023 kirjoitukset aloittavien erityisjärjestelyhakemukset lähtevät YTL:ään
pe 26.5.2023	Ilmoittautuminen päättyy syksyn yo-kirjoituksiin
pe 1.9.2023	Kirjoitettavien aineiden itsenäisesti suoritettavien pakollisten opintojaksojen suoritukset jätettävä viimeistään opettajalle tarkastusta varten.
11.– 25.9.2023	Yo-tutkinnon kokeet
pe 13.10.2023	Syksyllä 2023 valmistuvien jätettävä 75 kurssiin sisältyvät loput itsenäiset kurssisuoritukset opettajalle tarkastusta varten.
ma 23.10.2023	75 kurssia oltava suoritettuna syksyn ylioppilaaksi aikovilla
9.11. 2023	Yo-tulosten julkistaminen
ti 5.12.2023	Lakkiaiset

KEVÄÄN 2024 YO-KIRJOITUKSET

ma 20.11.2023	Ilmoittautuminen päättyy kevään yo-kirjoituksiin
to 30.11.2023	Keväällä 2024 ensimmäistä kertaa kirjoituksiin osallistuvien osalta erityisjärjestelyhakemukset lähtevät YTL:ään
helmikuu 2024	Kevään yo-tutkintomaksujen maksaminen
ke 14.2.2024	Potkiaiset
to 15.2.2024	Penkkarit
pe 16.2.2024	Kirjoitettavien aineiden pakollisten opintojaksojen itsenäiset suoritukset jätettävä opettajalle tarkastusta varten
12.- 27.3.2024	Yo-tutkinnon kokeet
ma 22.4.2024	150 opintopisteeseen sisältyvät loput itsenäiset opintojaksosuoritukset jätettävä opettajalle tarkastusta varten
pe 26.4.2024	150 opintopistettä oltava suoritettuna kevään ylioppilaaksi aikovilla
toukokuu 2024	Yo-tulosten julkistaminen
la 1.6.2024	Lakkiaiset klo 11.00

Lakkiaisjuhlan kenraaliharjoitus pidetään koululla lakkiaisjuhlaa edeltävänä iltana, joten varaa siihen aikaa. Tuo silloin koululle myös ylioppilaslakkisi.

SYKSYN 2023 KOEPÄIVÄT

ma 11.9.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe
ke 13.9.	psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
pe 15.9.	vieras kieli, pitkä oppimäärä englanti ranska espanja saksa venäjä
ma 18.9.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ti 19.9.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
to 21.9.	uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
pe 22.9.	äidinkieli ja kirjallisuus(suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe
ma 25.9.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä englanti ranska espanja saksa venäjä italia portugali latina saame

Syksyn 2023 ylioppilastutkinnon tulokset lähetetään lukioille 9.11.2023. Tulokset ja kokelaan arvostellut koesuoritukset annetaan kokelaalle ja alle 18-vuotiaan kokelaan huoltajalle nähtäväksi Oma Opintopolku -verkkopalvelussa 10.11.2023 alkaen. Julkaisemisen yhteydessä tulokset luovutetaan myös korkeakoulujen yhteisvalinnan käyttöön. (Huom. Ajankohdat ovat alustavia ja muutokset niihin mahdollisia.)

KEVÄÄN 2024 KOEPÄIVÄT

ti 12.3.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe suomi / ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe
to 14.3.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä englanti ranska espanja saksa venäjä italia portugali latina saame
pe 15.3.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe
ma 18.3.	vieras kieli, pitkä oppimäärä englanti ranska espanja saksa venäjä
ke 20.3.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
pe 22.3.	uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
ma 25.3.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ke 27.3.	psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia

Kevään 2023 ylioppilastutkinnon tulokset lähetetään lukioille toukokuussa 2024.

YLIOPPILASTUTKINNON RAKENNE

Tutkinnon suorittaminen alkaa, kun kokelas ilmoittautuu ensimmäisen kerran suorittamaan ylioppilastutkinnon kokeita.

Ylioppilastutkintoon on sisällytettävä vähintään viiden tutkintoaineen kokeet. Kaikkien kokelaiden on sisällytettävä tutkintoonsa äidinkielen ja kirjallisuuden koe. Lisäksi tutkintoon on sisällytettävä vähintään neljä eri tutkintoaineen koetta vähintään kolmesta seuraavasta ryhmästä: matematiikka, toinen kotimainen kieli, vieras kieli ja reaaliaine. Kokeisiin tulee sisältyä vähintään yksi pitkän oppimäärän koe.

Tutkintoon vaadittujen viiden kokeen lisäksi kokelas voi suorittaa yhden tai useamman muun kokeen. Kokelas voi halutessaan suorittaa eri oppimäärien kokeita samassa tutkintoaineessa. Saman aineen eri oppimäärien kokeet voidaan kuitenkin laskea suoritukseksi vain kerran, esimerkiksi lyhyt ja pitkä matematiikka tai evankelisluterilainen uskonto ja ortodoksinen uskonto.

Yhdellä tutkintokerralla järjestetään kaksi reaaliaineiden koepäivää. Yhtenä koepäivänä voi osallistua vain yhden reaaliaineen kokeeseen. Siten yhdellä tutkintokerralla voi suorittaa enintään kaksi reaaliaineen koetta. Tutkinnon hajauttamalla voi halutessaan osallistua useaan reaaliaineen kokeeseen.

Ensimmäinen koepäivä:

- psykologia
- filosofia
- historia
- fysiikka
- biologia

Toinen koepäivä:

- uskonto (ev.lut)
- uskonto (ort.)
- elämäkatsomustieto
- yhteiskuntaoppi
- kemia
- maantiede
- terveystieto

Osallistumisoikeus ylioppilastutkintoon ja tutkinnon koalueet

Lukiokoulutuksen oppimäärää suorittava voi osallistua ylioppilastutkinnon kokeeseen opiskeltuaan pakolliset opinnot oppiaineessa, jonka kokeeseen hän osallistuu.

Jos vieraan kielen koe perustuu oppimäärään, jossa ei ole pakollisia opintoja, lukiokoulutuksen oppimäärää suorittava voi osallistua kokeeseen opiskeltuaan kolme opintojaksoa (kuusi opintopistettä) oppiaineen opintoja.

Kokelas voi ilmoittautua suorittamaan koetta ennen kuin hän on saavuttanut osallistumisoikeuden, jos on odotettavissa, että hän saavuttaa oikeuden ennen koetta. Lukio ilmoittaa kokelaalle, mihin päivämäärään mennessä puuttuvien opintojen tulee olla suoritettuna.

Rehtorin päätöksellä kokeeseen voi erityisestä syystä osallistua myös lukiokoulutuksen oppimäärää suorittava, joka ei ole opiskellut kyseisiä opintoja, mutta jolla muutoin voidaan katsoa olevan riittävät edellytykset kokeesta suoriutumiseen (L 502/2019, 7 §).

Ylioppilastutkinnon suorituskerrat

Ylioppilastutkinto on suoritettava enintään kolmen perättäisen tutkintokerran aikana. Voit lisätä tutkintoosi uusia aineita näiden kolmen tutkintokerran aikana. Tutkinnon suorittaminen alkaa, kun ilmoittaudut yhteen tai useampaan kokeeseen ensimmäisen kerran.

Ylioppilastutkinnon hylätyn ja hyväksytyn kokeen uusiminen

Hylätyn kokeen saa uusia kolme kertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana. Tutkinnon suorittanut henkilö saa uusia hylätyn kokeen niin monta kertaa kuin haluaa.

Kun uusit hylätyn kokeen, voit halutessasi vaihtaa vaativamman tason kokeen lyhyemmän oppimäärän kokeeseen. Tason vaihtaminen edellyttää, että tutkintoosi vaadittaviin kokeisiin sisältyy edelleen yksi pitkän oppimäärän koe. Jos määräaika kuluu umpeen tai et saa hyväksytyä arvosanaa kolmannellakaan uusimiskerralla, sinun on suoritettava koko tutkinto uudelleen.

Hylätystä kokeesta ei tule merkintää todistukseen. Hylätty arvosana kuitenkin merkitään todistukseen, jos suoritat tutkinnon hylätyn arvosanan estämättä (kompensaatio).

Hyväksytyn kokeen saa uusia niin monta kertaa kuin haluaa. Kokeen uusimisajankohdan voit valita itse. Jos uusit jonkin kokeen ennen ylioppilastutkintotodistuksen saamista, todistukseen merkitään tästä kokeesta saatu parempi arvosana. Saat halutessasi uusia myös kokeen, josta olet saanut arvosanan laudatur.

Tutkinnon täydentäminen

Tutkinnon täydentäminen uusilla kokeilla on mahdollista sen jälkeen, kun olet suorittanut tutkinnon. Täydentämisen ajankohdan voit valita itse. Voit myös täydentää tutkintoa jo suorittamasi oppiaineen eritasoisella kokeella. Voit uusia kokeen niin monta kertaa kuin haluat.

Ilmoittautuminen ylioppilastutkintoon

Ilmoittautuminen on sitova. Et voi jälkikäteen muuttaa valintojasi, jotka koskevat aineyhdistelmää tai kokeen tasoa. Voit hakea muutosta ilmoittautumistietoihisi,

jos sinulla on jokin sairaus tai muu erityisen painava syy muutoksen tekemiseen. Määräajan päätyttyä tapahtuneen ilmoittautumisen lautakunta voi hyväksyä vain erityisen painavasta syystä. Voit kirjallisesti peruuttaa rehtorin hyväksymän ilmoittautumisesi kevään tutkintoon viimeistään 1.12. ja syksyn tutkintoon viimeistään 5.6.

Jos olet ilmoittautunut tutkintoon ja sinulla on osallistumisoikeus, kokeesta pois jääminen tulkitaan käytetyksi yrityserraksi. Lautakunta voi hakemuksesi perusteella mitätöidä ilmoittautumisen, jos kokeesta pois jäämiseen on erityisen painava, lautakunnan hyväksymä syy.

Ylioppilastutkinnon maksut

Kokelas voi ilmoittautua maksuttomasti viiteen ensimmäiseen kokeeseen. Seuraavista kokeista peritään maksu. Jos kokelas ilmoittautuu saman tutkintokerran aikana useaan kokeeseen siten, että kokeita tulee yhteensä enemmän kuin viisi, kokelas valitsee maksuttomasti suoritettavat kokeet.

Jos kokelas saa maksuttomasti suoritetusta kokeesta hylätyn arvosanan, hän saa uusia kokeen ilman maksua muutamien poikkeuksin. Hylätyn kokeen uusimisesta peritään maksu (34€/koe) esimerkiksi seuraavissa tapauksissa:

- Kokelaan koe on hylätty, koska kokelas on jättänyt saapumatta koetilaisuuteen.
- Kokelaan koe on hylätty, koska kokelas ei ole jättänyt koesuoritusta arvosteltavaksi.
- Kokelaan koe on hylätty vilpin tai koetilaisuuden järjestyksen häiritsemisen vuoksi.

Ylioppilastutkintoon kuuluvan kokeen arvostelu

Kokeet tarkastaa ja arvostelee valmistavasti lukion asianomaisen aineen opettaja ja lopullisesti yo-tutkintolautakunta. YTL päättää arvosanojen pisterajat, kun arvostelutyö on saatu päätökseen, kullakin tutkintokerralla erikseen. Kokeista annetaan arvosanoja jotakuinkin seuraavasti: L 5 %, E 15 %, M 20 %, C 20 %, B 20 %, A 15 %, I 5%.

Arvosanojen suhteelliset osuudet vaihtelevat jonkin verran eri kokeissa eri tutkintokerroilla. Vanhoja pisterajoja on netistä sivulla www.ylioppilastutkinto.fi/fi/ylioppilastutkinto/pisterajat/

Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen ylioppilastutkinnossa

Lautakunta voi ottaa huomioon koesuoritusta heikentävän syyn ylioppilastutkinnossa, jos sinulla on jokin seuraavista:

- sairaus tai vamma
- kuulovamma
- näkövamma
- lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus
- erityisen vaikea elämäntilanne
- opetuskielen puutteellinen hallinta (vieraskieliset kokelaat).

Ensisijainen tapa tähän on myöntää erityisjärjestelyjä koetilanteeseen. Pistekorotus kohdistuu ainoastaan niihin kokeisiin, joiden arvosana ilman lisäpisteitä olisi hylätty. Kysy tarvittaessa lisätietoja erityisopettajalta. Lausunnot ja hakemukset toimitetaan lautakunnalle määräyksissä olevien aikataulujen mukaisesti.

Kompensoitu koe

Jos kokelas on suorittanut tutkintoon vaadittavista viidestä kokeesta yhden kokeen hylätyllä arvosanalla ja neljä hyväksytyllä arvosanalla, hän saa näistä neljästä kokeesta kompensointiopisteitä arvosanojen perusteella seuraavasti:

laudatur 7,
eximia cum laude approbatur 6,
magna cum laude approbatur 5,
cum laude approbatur 4,
lubenter approbatur 3 ja
approbatur 2.

Kokelaan saamat kompensointiopisteet lasketaan yhteen **ja 10 kompensointiopistettä kompensoi hylätyn arvosanan.**

Jos kokelas on suorittanut enemmän kuin viisi koetta, hänelle otetaan kompensointiopisteiden laskemisessa huomioon tutkintoon vaadittavista kokeista ne neljä koetta, jotka tuottavat korkeimman kompensointiopistesumman.

Ylimääräisistä kokeista ei anneta kompensointiopisteitä.

Näin ollen minimissään kompensointiin tarvitaan:
AABB tai AAAC -> molemmista tulee 10 kompensointiopistettä

Tarkistuspyyntö ja oikaisuvaatimus

Kun tulokset ovat valmistuneet, saat ne omasta lukiostasi. Saat tuloksesi ja arvostellut koesuorituksesi nähtäväksi myös Oma Opintopolku -palvelussa. Jos epäilet, että tulokset ovat virheellisiä, ota yhteyttä opettajaasi tai rehtoriin asian selvittämiseksi.

Jos epäilet, että arvostelussa on tapahtunut virhe, saat vaatia lautakunnalta asiaan oikaisua. Hakemus on jätettävä 14 päivän kuluessa siitä, kun sinulla on ollut mahdollisuus saada arvosteltu koesuoritus nähtäväksesi. Oikaisuvaatimus on maksullinen, 50 €. Maksu maksetaan sähköisessä asiointipalvelussa oikaisuvaatimuksen lähettämisen yhteydessä. Maksu palautetaan, jos arvosana tai pistemäärä muuttuu oikaisuvaatimuksen johdosta.

Ylioppilastutkintotodistus

Ylioppilastutkintotodistus lähetetään lukioosi, kun kaikki viisi tutkintoon vaadittavaa koetta ja lisäksi saanut lukion päättötodistuksen.

Jos olet ylioppilaaksi valmistumisen jälkeen käynyt uusimassa jonkin kokeen tai täydentämässä tutkintoasi, saat näistä kokeista erillisen todistuksen, joka lähetetään lukioosi.

SUOSITUS SIITÄ, MITÄ AINEITA KIRJOITETAAN SYKSYLLÄ JA MITÄ KEVÄÄLLÄ

Seuraavassa on lueteltu, milloin on Muuramen lukiossa suositeltavaa kirjoittaa mikin aine. Jako perustuu siihen, miten loput valinnaiset opintojaksot ja abikertaukset tarjotaan opintojaksotarjottimessa.

Syksyllä kirjoitettavat aineet	Keväällä kirjoitettavat aineet
EN BI GE HI TE UE ET	ÄI MA RU RA SA FI FY KE PS YH